

Säthherberg. Jägarens hvila.
1838

JÄGARENS HVILA.

POETISKA BILDER

FRÅN

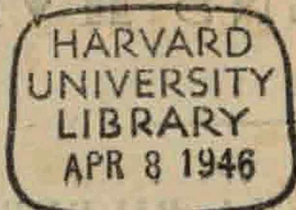
SKOGEN, FÄLTET OCH SJÖN;

AF

FÖRF. TILL SKOGSHARPAN.

(Herm. Sätherberg)

STOCKHOLM,
TRYCKT HOS L. J. HJERTA,
1838.

HARVARD
UNIVERSITY
LIBRARY
APR 8 1946

INNEHÅLL.

TILL SMÅFÅGLARNE.

Dedication.

Små fåglar, som gungen
I grönskande tjäll,
Och qvittren och sjungen
Från morgon till qväll,
I oskuldsfull yra,
Med konstlösa slag!
För Eder, i dag,
Jag kransar min lyra.

Det stormar derute
Af menskornas kif;
I lunden vi slute
Vårt sorgfria lif!
Naturen, vår moder,
Oss lockar så huld
Med silfver och guld
På ängar och floder;

Och äran, som bjuder
Oss höja vår röst,

Är echo, som ljuder
Från klippornas bröst.
Der bränner ej smärta,
Der lågar ej qval,
På berg och i dal
I sångarens hjerta.

Som drifvan bortdansar
Vid vårvindens smek,
När lunden sig kransar
Till midsommarslek;
Hvar sorg i mitt sinne,
Vid ljud af Er sång,
Flög bort mången gång
Ur hjertat härinne.

När solen uppträdde
I morgonens skrud,
Hur herrligt mig glädde
Ert klingande ljud!
När jagten till qvällen
Förvillat min stig,
I sjöngen för mig
Bland ödsliga fjällen.

Små fåglar, som lefven
I fröjd och i sång!
Jag svärmade äfven
Med Eder en gång:
Er helgar jag sången
Om skogar och fjäll! —
Kritiken är snäll
Om tiger den gången.

SNÖFALLET.

Alltmer öfver kyliga nejder
De bitande nordvindar gnissla,
Och molnen af snöflingor tjocka
I hopade skaror sig samla.
Mot dalar och tallkrönta hällar,
Bland nordskogens isiga myror,
Af granar och berg omkringhvärfda,
I löftoma glesnade sträckor
Framskrida de väldiga massor;
Och sjöarnes stålgråa yta,
Bespeglande morgonens purpur,
Som ödsligt af snömolnen kufvas,
Med dån af sitt remnande isgolf
Besjunga den vintriga festen.

Då börja i skogarnas toppar
De yrande flingorna dansa,
Så lätt, som de nordliga tärnor
Kringdansa i julqvällens lekar:
Och vingade skaror i luften

Mot rönnträdens glödande klasar
Framhasta ur snömolnens hvimmel.

Djupt bäddad i drifvornas svepning
Den grönskande ängen har slumrat,
Och slätten och bergen försvinna
I skyar af hvita kristaller.
Der sipporna rodnande myste
För vårsolens kyssar i dalen;
Der elfvorna lekte kring källan
I sommarns elysiska nätter,
Är tyst, som bland nattliga grafvar.
Ett ljud dock mitt öra ur dalen
Förnimmer. Hvad hvirflande toner!
En klang som ur andarnes rike:
Ett echo af halfqväfda röster.
Så Orfei-strängarna ljödo
För Grekelands lyssnande åbo
När fram ur inferniska djupen
De grinande skuggorna kommo
Och kransade Sångarens hjessa;
Så rösten af Cereris dotter,
Vid Stygiska Röfvarens famntag,
Ur jordens de natthöljda dalar

Frambröt uti klagande suckar.
Ack se! det var bäcken, som smyger
Ännu bland de stelnade tufvor
Och sjunger bland granarnes rötter;
Som bjuder sin flödande urna
Åt skogarnes åbor, att dricka,
Och spegla sin bild i kristallen.
Du sommarens älskade väsen!
Än smidd uti bojor du dansar
Och glad i förgängelsen sjunger.
Men trasten är tyst, som dig sökte
I vårliga natten och täljde
I toner af rörande svallning
För dig om naturn och dess under.
När månan gick ned bakom bergen
Och lyste med darrande strålar
Till afsked, en natt i September,
Då flydde på skjutande vingar
Mot söder den älskade svärmarn.
Jag hörde hans röst uti luften
Och såg öfver glesnade lunden
Hans fart i den månljusa qvällen;
Det var som en ande: melodiskt

Han slog bland de svarande hällar,
Och skönt ibland bergen hans helsning
Ljöd kring, som en flöjtton för vinden.
Och Lärkan, som sommarens himmel
Förgyllde, på sväfvande vingar
Hon glömt de förtroliga ängar,
Som höljde med blommornas ånga
Dess brudsäng i kärlekens morgon.
Hon flydde och sjöng uti luften
Sitt afsked åt höstliga fälten:
Då började flingorna dansa,
Och vinden han hven mellan bergen. —
Än hörs huru granarne skaka
I aftonens fläkt sina grenar.
Men molnen ha upphört att snöga.

Och natten kringsvänger på fästet
Sitt flammande, gnistrande stjernhvalf,
Som väcker ur dalarnes gömslen
De tysta, begrundande skuggor.

Nu dölj dig i skyddande koja
Hos kärligt omfamnande makan,
Och värm dig vid brinnande kyssar

Du nöjda och idoga landtbo;
Ty skogen kring frostiga knuten
Står hemsk, och i nattliga flammor
De skrattande Skogstrollen dansa.
De vilja dig locka i dalen
Med skimrande snöhvita rosor;
Men hör ej den ropande stämman
Af vinkande Skogsbrudens tärnor:
För hårdt är dess fängslande famntag,
För het är den brännande kyssen
I bergsalens kalla kristallhvalf;
Och falska de sjungande Tärnor,
Som vakta dess skimrande gulldörr. —
Det sjunger i villande skogen
Med ljud af en ropande flicka;
Nu åter förvandladt det klagar
Likt qvidande barnet i vaggan;
Men lyss ej: ditt namn hör du ropas
Så kändt, från den ödsliga heden,
Der nattblossen skimrande, bleka,
Mot skuggorna bryta sin stråle.
Slut sömnen i famn och begrunda,
I drömmarnas svindlande spegel,
Det mörka fantomiska lifvet.

Hör drifvan hon sveper mot fönstret,
Af nattliga vindarne hopad!
Hör Vargarne tjutande stryka
Till rof kring de frostiga fälten!

SOMMARNS ÅTERKOMST.

Från slättens kullar smälta drifvan sjunker;
Ur ljusblå himmel skjuter solen fram
Och tränger genom skogarnes portaler
Med gyllne pilar, med sin sommarluft.
Dryaden, som i månans skimmer legat
Gömd under bergets häll, vid brasans fläkt
Den trollikt glimmande i vinternatten,
Af vandrarn skydd, och utaf sagor känd—
Framkommer mantlad, gungar drifvan bort
Från gren och stänglar, värmer sippans kinder
I midnattstunden med sin klara fackla,
Och våren lefver opp kring berg och dal.

Se hur i luften
Fåglarna svärma,
Samlas till hymner i nordanskogs tjäll!
Hör hur i dalen
Tallarne härma
Sången, som ilar från häll och till häll!

Silfrade bäckar
Spegla i skogen
Solgudens vårdans i blånande rymd;
Jorden mot älskarn
Rodnar förtrogen—
Mer af sitt kyliga snödok ej skymd.

Hör hur i hafvets
Dallrande vågor
Yra Zephirerna vingarna slå!
Se hur i vesterns
Brinnande lågor
Skyarnes segel vaggande gå!

Natten ur djupet
Stiger; men norden
Stormar ej äger att sända oss mer.
Mildt och försonadt,
Skönast på jorden
Polhimmelns ishaf smälter och ler.

LÄNGTAN TILL LANDET.

Wintern rasat ut bland våra fjällar;
Drifvans blommor smälta ned och dö;
Himlen ler i vårens ljusa qvällar;
Solen kysser lif i skog och sjö.
Snart är sommarn här; i purpurvågor,
Guldbelagda, azurskiftande,
Ligga ängarne i dagens lågor,
Och i lunden dansa källorne.

Ja, jag kommer! helsen glada vindar
Ut till landet, ut till fåglarne,
Att jag älskar dem; till björk till lindar,
Sjö och berg, jag vill dem återse;
Se dem än, som i min barndoms stunder;
Följa bäckens dans till klarnad sjö,
Trastens sång i furuskogens lunder,
Vattenfågelns lek kring fjärd och ö:

Lyssna vill jag huru vinden susar
Uti halfutspruckna björkars lund,
Spegla mig i sjön der Anden krusar

Med sin köl det månbeglänsta sund,
Och i famnen af naturen drömma
Wårens dröm, som ingen tröttat än,
Och min sorg i jagtens lund förglömma,
Fri, som skyn der uppå himmelen. —

Forsen kastar sig i hafvets sköte:
Se hur vild! med hvilken stämmas dån!
Är det ej som hela Mälarn göte
Åter, på en gång, sitt rika lån? —
Och han är likväl så hög om qvällen,
Som om morgonen, och tusen år
Fylla honom kanske än, från fjällen,
Lika rik och herrlig hvarje vår.

Och med hvarje Maj hans holmar gunga
Sina kronor i dess klara våg,
Och i hvarje vår hans fåglar sjunga
Lika ömt, med lika eldig håg.
Skulle jag, när hela verlden svärmar,
Sköna Vår! blott *jag* ej le med dig?...
Och en snöbäcks sorl, den klippan härmar,
Var dock fordom nog att locka mig.

Nej, åt landet Bröder! Tjädern knäpper

Nu hvar morgon i sin furulund.
Hvad, om jägarn kopplet varsamt släpper,
Blott till ögonfägnad på en stund?
Låt oss njuta, låt oss vara glade:
Friskt och herrligt hornens toner gå!
Den som hjerta nu att *jaga* hade,
Endast på en timma eller två!

MORGONEN.

Vinden öfver blomstren far;
Trädet rörs i lunden:
Helsa, lif och fägring har
Allt i morgonstunden.
Gryningens purpur i björkarne leker,
Dufvan sin maka bland eklöfven smeker,
Andkullen lockar från strändernas rör...
Hör!

Hör hur Trasten slår sin drill
Uti furutoppen!
Se hur Fjeriln hastar till
Rika blomsterknoppen!
Yr och betagen, hur svärmaren beder,
Lockar till tårar med klagande eder;
Läppen den sköna, dock öppnas ej än;
Men!

Men från öster på en gång
Springa tusen lågor:

Soln går opp! Hvad prakt hvad sång
Öfver land och vågor!
Nu faller daggen af blommornas knoppar,
Fåglarne jubla från lundernas toppar;
Echo i bergon, ack, hör hur det far!
Hvar?

Hvar är dal som rikast fylls
Utaf nattens dimmor;
Hvar är höjd, som bäst förgylls
Af Auroras strimmor;
Der bor Gudinnan, som trollharpan äger,
Härmande allt hvad i nejden man säger:
Ropa blott, ropa blott! Hör du mig der?
„Der!„

Der i dalen; der på hälln!! —
Aldrig mer jag frågar
Jägaren i dunkla qvälln:
Hvarför bort han tågar,
Hvarför han saknas i morgonens stunder,
Hvarför han irrar i skogar och lunder;
Skönast naturen om morgonen är
Der.

QVÄLLEN VID SJÖN.

Jag står uppå ett fjäll
Med lyran i min hand:
Det är en Juniqväll,
Och vestern är i brand,
Och nedanför på insjöns spegelyta
Syns himmelen och skyn och fjället flyta.

Du örn, som seglar der
Och skymmer himlens rund!
Jag ber dig, sänk dig ner
I furan på en stund;
Du fiskarbåt, som går med slappa segel!
Ro hit, och grumla ej min klara spegel.

Ack, såg du hvad jag ser,
Du band vid hälln ditt tåg,
Ty himlen har gått ner
Uti den djupa våg,
Och fjäll och björkar hänga, ifrån stranden,
Uti en afgrund kring den blåa randen.

Der fiskarn rodde nyss

Med sina hvita spön,
Vid vindens lätta kyss,
Vid dufvans aftonbön;
Der silfverböljor lekte omkring slupen,
Jag kunde somnat trygg på afgrundsdjupen.

Men nu i dunklad hamn
Det svindlar mer och mer;
Mot Hafsfruns djupa famn
Vill vandrarn ryckas ner,
Och mången dufva, på sitt ljusblå segel,
Blir lockad ner af bilden i dess spegel.

Trött sjunker dagen ned
I purpurmolnets bädd,
Och ifrån träd till träd
Zephiren, yr och rädd,
För qvällen flyr, med tystnad sångartunga,
Och somnar in i aspens gröna gunga.

Men echo, som gått ut
Från bergets branta häll,
Ej finner något slut,
Uti den dunkla qväll.

Och Trasten, som sin dröjda maka kallar,
Får gensvar ifrån alla skogens tallar.

Hör, i den tysta vik,
Der dimman stiger opp,
Hur anden med sitt skrik
Nu lockar hop sin tropp,
Att hvila trygga uti dunkla natten,
På gröna tufvor vid det klara vatten.

Men, hemma i sitt tjäll
Ej Jägarn slumrar än;
Bland sjöar och bland fjäll
Han lyss på aftonen.
Var tyst, du sluga! att du ej blir fången;
Han står ju strax bredvid och hör på sången.

Nu sist sitt afsked gal
En gök, i närmsta lund.
Hvad toner utan tal,
Kring berg, kring skog, kring sund!
Fort ner till vågen, från dess silfverängar,
Der skall jag svara med min lutas strängar.

Och sen med båten ro

Tillbaka till mitt hem,
Der kära vänner bo,
Och der jag finner dem,
Vid sista lysningen af himlabranden,
Till mötes på den daggbestänkta stranden.

RÅNÖ.

Kom till land, min flicka! Låt mig följa
Med dit öfver på den blåa bölja,
Der, bland skaror af de hvita lam,
Gröna ängen syns mig skymta fram.

Du är varm af dagens heta strålar;
Blodets svallning dina kinder målar:
Låt mig hjelpa dig att ro en år;
Snabb, som pil, vår lätta julle går!

Säg mig nu, hvart ärnade du fara,
Ut på sjön, i lintygsärmar bara?
Stranden der, jag gissar, är din hamn.
Skön han är. Hvad äger han för namn?

„Det är Rånö strand; — men der mot vågen
Kojan speglar sig ur gula rågen,
Är det dit åt viken du skall ro?
Säg mig hvilka fler derinne bo.

„Jag är hemma längre upp från stranden,
Der som Ekarne mot himlaranden

Skymta fram; men hvarje qväll jag ror
Hit i land, att mjölka mina kor.»

Stackars Flicka! räds du ej att sväfva
Ut på hafvet när det börjar häfva?
Har du ingen vän, som följer då,
När mot båten stormens vågor slå?

Ack du ler! Om han dig såge stjelpa,
Skulle han helt visst sin flicka hjelpa:
Gif en kyss! jag är ju nu den vän,
Som dig följer öfver bränningen.

Skön var färden emot Rånö ängar:
Flickan sjöng derom, och lutans strängar
Gåfvo svar ur Echos silfverhand —
Och så låg vår båt vid Rånö strand.

Och, en trädgård likt, ur hafvets vågor
Log dess blomsterfält mot solens lågor;
Men af lummig björk och friska alar
Skuggades de lugna, sköna dalar.

ANDJAGTEN.

Juli sol förbränner björkens lock,
Ängens guld uti dess lågor bleknat;
Men i Jägarns almanach står tecknadt:
„Mönstringsdag för vattnets fjäderflock.„

Och geväret lyfts från väggens spik.
Blixten hvilat länge i sin kammar:
Tills, i hast, de gråa ökors stammar
Svärma kring i sund och grönklädd vik.

„Nu till jagten!„ ropar jägarn glad;
Hornet sjunger lifligt *om* det samma;
Och på vägen syns med kopplen damma
Re'n den muntra, gröna Jägarrad.

Det är ej till sorg och stormars ras,
Som jag bjuder dig vid lyrans strängar;
Men till rika, gräsbevuxna ängar
Och till lugna vikars spegelglas:

Du, som förr med ungdomskrafter rott
Omkring stränders vass och djuren spanat,

Och till svar på höga sånger manat
Hvarje echo, som i skogen bott!

Ty din blick är frisk, som källans djup,
Och din kind, fast märkt af årens prägel,
Han har rodnat förr emot den spegel,
Som nu vaggar dina söners slup.

Och vid hemmet blef du ensam qvar,
Skyld af lönnen under middagsbranden:
Hela skaran gått att helsa anden;
Jagten lockar; dagen är så klar.

Nyss de hunnit emot stranden fram:
Vattnet klyfves af den lätta öka:
Kopplen släppas; utan rast de söka,
Öfver tufvor, öfver fly och dam.

Och mot båten sina taflor för
Nejden fram, af idel näs och ängar;
Hunden störtar kring i tvära svängar —
Svansen, hviftande, signaler gör.

Nu mot sjön med fart och storm det bär

Kryssen hejdas; hagel börja sjunga.
„Hvart tar honan vägen?„ Sök de unga;
Långt på fjärden honan vågen skär. —

Fyr! „Se der! Ro på!„ med larm och sorl
Oupphörligt det i viken ljuder.
Blixtrar lösas: grumlad vågen sjuder:
Hunden frustar uti böljors porl.

Men på stranden, der, i furors skydd,
Glimma vintergrönans hvita flockar,
Ser du uti riset, hur det bockar? —
Sluga anden är från vågen flydd.

Jägarns blick är skarp; men lummig häck
Hänger omkring strandens klara vatten;
Ungen kröp dit opp och: „ta mej katten„
Tänker han — den sjöman under däck.

Ligg der, ligg der! Jägarn har ej än
Tid att släppa hvad i vassen flyter;
När Neptuni rikedom först tryter,
Söker han för ro skull Pan igen. —

Dock — det gnisslar! — Hunden kom i vind:

Vinden luktar sjö från gömda Anden:
Plask! han måste ner igen från stranden:
Pang! Der ligger han i röken blind.

Honan ifrån fjärden sakta kom
Flygande att se hur jagten skötes:
Fyr! hon af en blixt i luften mötes —
Vänder icke mer på flygten om.

Mins du: det är svårt att träffa rätt
Uti blånad rymd de gråa segel;
Men att ifrån vattnets lugna spegel
Sen ta upp dem, det är skönt och lätt.

Och kring stranden ligger fjäder *nog*;
Månget äfventyr har Jägarn funnit;
Och till vestern solens fålar hunnit,
Mellan bergen, mellan ö och skog.

Vagga julle! Gjut i spegelglas
Aftonbölja! jagtens muntra skara.
Echo! kom från bergen ned att vara
Med i lunden nu på jagtkalas.

Rika bunkar lyftas ned från tak
I en gästfri, rågomsusad koja.

Muntra bröder omkring bordet stoja;
Hungern kryddar allt med ljuflig smak.

Och af smultron mjölken färgas röd;
Hela sommarn uti bunken simmar:
Och af rosor hela nejden glimmar,
Sprungna upp för vesterns himlaglöd.

Ty o Gubbe! Blommor Jägarn har
På sin afton-, som sin morgonhimmel:
När han tröttnat följa jagtens hvimmel,
Har han sist dess alla minnen qvar.

PROMENAD PÅ SELAND *).

Junidagen med sitt blåa öga
Blickar öfver Danmarks lunder ner.
Regnets sista droppar från det höga
Dunsta bort, och jord och himmel ler.

Och i skogen fogelskaran leker,
Sjungande om sina känslors brand;
Och på vattnets bädd Zephiren smeker
Svanorna kring Selands blomsterstrand.

Kom, o Sångmö, hit från våra lekar
Bland de höga, norrskenslysta berg!
Jägarn vandrar under Danmarks ekar,
Och hans vilda landskap vexlat färg.

Skallet tystnat bland hans furar höga;
Kopplet ilar ej från snår till snår;
Men uti hans glädjedruckna öga
Gästfriheten jagat upp en tår.

Och kring Brödraringen, der han sitter
Uti lunden, framför fästpokaln,

*) I ett sällskap af Danska Studenter.

Endast Hjorten opp ur busken spritter,
Eller ifrån trädet Näktergaln.

Sjung hur herrligt sommarns sol här diktar
På sin rika duk: på fält, i lund;
Ifrån poppeln, som i vinden svigtar,
Ut till böljan der i Öresund;

Om de vida rågbeväxta fälten,
Om de jemna hveteåkrarne,
Hur de vagga ända ned mot Bälten,
Längre bort än ögat orkar se;

Och de stora lugna, höga bokar,
Kring hvar grönklädd kulle, hur de stå
Flätade i bugter och i krokar,
Öfver dalar, öfver böljor blå.

Sjung . . . ack nej, jag vill ej me-
ra sjunga;
Låt mig tiga, låt mig endast se;
Låt min fria tanke ostörd gunga,
Som en fjeril öfver blommorne.

Låt den fara fort, som vagnen ilar
I sitt lopp utefter hafvets rand;

Främlingen uti en dröm sig hvilar
Bortom gränsen af sitt fosterland.

Och så långt, som ljusblå våg sig kastar,
För att finna morgonrodnans strand,
Så hans fria blick förtjusad hastar
Öfver slätten af det sköna land,

Tills vid öster, emot hemmets stränder
Sist den stadnar ibland klipporne,
Och han lyfter sina öppna händer,
Och han ropar: Sverge! kom och se! ...

Kom och se hur gästfriheten drifves —
Nordens ära — här på blomsterön!
Se hur frisk han lefver, hur han trifves
Här, som der bland fjällarne och snön!

När jag kommer åter, skall jag sjunga
Uppå bergen hur jag honom såg
På den lugna strand, bland idel unga
Bröder, i vårt vänskapsglada tåg.

Men när sången tystnat sist, jag glömmer
Ännu minnet ej af Selands strand;
Och hvart ödet leder, ej jag drömmer
Skönare i något annat land.

SKÅNSKA SLÄTTEN.

Se Skånska slätten, hur han kring mig ligger!
Ett haf af säd och blomstersådda ängar,
Som aldrig taga slut, mot öster, vester,
Mot norr och söder, hvart mitt öga blickar;
Men gungande med vågor af smaragd
Och guld och purpur spänner ut en karta,
Så rik, att nordens son ej gerna tror
En rikare utom sitt land, att svanen,
När han från polen far på nordanvinden,
Och sträcker sina starka hvita vingar
Bland berg och dalar, i den dunkla hösten,
Sitt segel refvar då han hunnit hit,
Och dröjer här en tid bland skördefälten.
Se hur i rågen vinden dansar kring
Uppå de gröna toppar. Liksom vågor
På ändlöst haf, der ingen klippa står
Ur djupet opp och störer deras lekar,
Så vagga böljorna på fälten här;
Och fåglar simma ibland deras hvimmel,
Som hafvets måsar bland de gröna skär. —

Du rika bygd af nöden aldrig sökt,
Ej ödelagd utaf dess mörka skara:
Den sista röfvarhord från hedendomen,
Som smyger än bland nordens höga berg
I ströftåg på dess stenbevuxna hedar
Och röfvar mödrarne från hyddan bort,
Och bleker kinden på de späda barnen,
Och, sedan åkern gett sitt sista korn,
Och björnen frossat slut i ladugården,
Går ut i skogen, rifver barken af
Dess vilda trän, och maler den till föda
Åt dem som skola mylla ner de döda. —
För dig, från fordomtid, han främling är,
Den bleka gästen med de mörka blickar;
Han går deruppe nu bland nordens berg,
Och sommarsolen i hans slitna kläder
Af ömkan kastar sina gyllne strålar;
Men ej det hjelper; lyser endast opp
Eländet: o, de vattendränkta åkrar
Med solsken på! hvad hjelper dem, sen isen
Har bränt till roten odlarns första hopp;
Hvad hjelper solen väl, då vinternatten
Har lefvat längre än de arma djuren,
Som skulle plöja frusna torfvan opp.

Här grönskar äng och åker rundt kring mig,
Och glädtig, som naturen, bygdens ungdom
Går kring och vallar sina rika hjordar
Kring blåa bäckarne och flätar hop
Vid vallhjonssånger sina blomsterkransar.
På himlen vandra skyarne ännu,
Som sållade med regn, förliden afton,
De torra fält; men morgonsolen går
På fästet opp, och molnen springa sönder
Och fly för skuren af de gyllne pilar,
Som dagens Gud utur sitt koger slungar. —
Fort öfver fälten släpar skuggan bort
Bland hus och åkrar, och i gyllne glitter
Uppväcks naturen vid *Kornlärkans* qvitter.

O! hvilken tafla ligger för mig här,
Med färger, hvilkas skiftning ej min pensel
Har fått uti sin makt att efterapa!
Jag kan ej mäta ens med spejarblicken
Den blåa ram, som sig kring taflan gjuter,
Än mindre teckna byarne, som stå
Likt spridda hjordar mellan fältens tegar.
Och namnen vet jag ej på dessa berg,
Som resa sig mot skyn med gröna hällar.

De äro lunder, säger folket mig,
Och vilda hjortar beta uti skuggan
Af deras bokar, näktergalar slå
Sin midnattsång i dem, och herresäten
Som trollslott uti deras dunkel stå.

Men längre bort åt gränsen hafvet sköljer
Med saltgrön våg min taflas vida ramar
Åt trenne håll; och vid den norra randen
Stå fjällarna, som skicka vintern ner,
När drufvan fallit från sin tyngda ranka,
Och näktergalen flytt ifrån sitt bo.
Då får den taflans färg en annan skepnad,
Och vandrarn stadnar ej, förtjust, att se
På landets rika hjordar hur de hvimla,
Och höra näktergalens sång ur lunden;
Men stadnar kanske uti djupa drifvor,
Och hör blott vinterstormens vilda gny
Och kämpalek med molnen, som han vräker
Framför sig utaf snö och sand och skurar.
Den sången hörde jag kring mina fönster,
När hafvet domnade för vinterkylan,
Och isbron slogs emellan Danmarks öar
Och Sveas berg; när slättens kojor kändes

Af röken blott, som steg ur djupa drifvan,
Och bokvedsfamnarne frös' fast i skogen.

Men inga höga fjäll här skymma soln
För frusna marken, när med ljusblå ögon
Vårguden blickar fram ur molnens fönster
Och sänder sina gyllne skurar ned,
Och första lärkan sjunger uti luften.
Straxt ilar vintern åter bort, och drifvan
I jorden sjunker, straxt stå gröna ängen
Och fälten fram med blomsterprydda häckar,
Och säden vaggar öfverallt i vinden
Kring tjusta vandringsmannen, liksom nu.

Du rika slätt! nu bort mot blåa bergen
Min väg framilar: snart en dunkel rand,
Som de, du ligger för mitt trötta öga.
Farväl! det måste hvila sig bland fjällen
Och björkarne i Mälarns sköna land.
Midsommarsolen från din öppna himmel
På jorden skjuter sina pilar ner
Alltren för skarpa: under trädens sköld,
Till bergens svala, mossbeklädda vrår
Jag styra vill, der forsens ande slår

Sin underbara sång i stormfritt vatten,
Och der naturen stark och fullväxt står
Och speglar sig, som brud i sommarnatten.

REGNET.

Torr blir jorden mer och mer,
Qvälln är qvaf, som middagstimman,
Soln i rök fördöljer strimman,
Hettan hinner endast ner.

"Hvart ha' himlens skuggor flytt,
Hvar ä' vindarne i skogen?"
Suckar bonden, trött vid plogen;
Kör — och suckar om på nytt.

"Hvart har vinglös bölja rymt
Hvart har svalkan flytt ur djupen?"
Klagar fiskaren i slupen,
Under seglets lätta skymt.

Och i lundens gömda snår
Trötta herdeflickan klagar;
Myggor genom skog och hagar
Följa hennes rädda får. —

Ändtligen i vesterns vrå
Sjunker solen ned, mot qvällen,

I en molnvägg mörk som fjällen:
Regn bebådar himlen då!

Och, som bonden går till byn,
Ser han firmamentet ljunga;
Hastigt lyftas då de tunga
Dambeströdda ögonbryn.

Och mot himlen går en blick,
Rikare än tio böner,
Och Allfaders svar han röner
I det nästa ögonblick.

Åskan mullrar doft i skyn,
Svalan sänker sig mot jorden,
Tyst är södern, tyst är norden,
Spegellugnt är böljans bryn.

Nu med ens ett rysligt skräll! . . .
Tusen dön i luftens riken!
Elden flammade mot viken,
Flammar genom bergets häll.

Och, uti strida, i ymniga droppar
Regnskuren faller i skogarnes toppar,

Faller i åkrar, i bärande träd.
Hör, utur skyn hur det susar och stänker!
Se hur det glittrar; ack, se hur det blänker
Skönt från de Himmelska källorna ned!

Luften förqväfd utaf glödande lågor —
Andas och dricker; i friskande vågor
Jorden får släcka sitt brännande qval.
Grönskan, förbleknad och död uti lunden,
Väckes ur drömmen, ur qväfvande blunden;
Blommorna öppnas på berg och i dal.

Och med sitt dok, öfver klyftor och byar,
Skrida de svarta, de flödande skyar,
Endast af ljungelden lysta ibland.
Djuren till skogarnes innersta kammar
Flykta för anden, som dånar och flammar;
Sjödjuren dykande ila från land.

Hällarnes kummel sig skakar och rister,
Hundraårs granen på berget nu brister,
Hjordarne råma i spiltornas skjul;
Darrande räkna de ljungarestegen,
Ensam far regnfloden fram öfver vägen,
Färgad af blixten än röd och än gul.

Vildt och förfärligt var herrskareslaget!
Bergväggen skrällde mot glödande laget;
Svårt var att dricka den brinnande skyn.
Men med förlamade krafter han jagar
Nu öfver bäfvande klippor och hagar,
Släpande bort ifrån himmelens bryn.

Och, om din blick utur hyddan sig vågar,
Ser du i vester hur aftonen lågar,
Ser du hur bergen i guldskimmer stå.
Regnet har tystnat; den härmande natten
Ligger förströdd uti porlande vatten;
Dimmorna skingras och himlen är blå.

Och i skön, föryngrad skrud
Solen sjunker från sin bana,
Och ur skyn förbundets fana
Sänkes ned af regnets Gud.

Hör, från berg, från skog, från dal
Hvilka jubelhymner skalla!
Hör hur skönt de stämma alla
Den Oändliges choral!

MITT HEM.

Mellan björk och al
Står mitt lugna tjäll,
I en fredlig dal,
Gömd af mossig häll;
Och uti en insjös glas sig speglar
Hvarje sky, som på dess himmel seglar.

Fri som skaldens dröm,
Fågelskaran slår,
Vid zephirens ström,
I hvart lummigt snår,
Sina evigt oförnötta qväden
Dagen om, bland klipporna och träden.

Och från bergens topp,
Kring hvart blomsterfält.
Reser skogen opp
Sina gröna tält,
Prydda, nu af himlens morgonlåga,
Nu af vårskyn, nu af regnets båga.

Lärkans glada sång
Uti ljusblå sky
Väcker mig hvar gång
Dagen börjar gry;
Qvällen söfver mig med trastens qväden
Ifrån skuggorna bland furuträden.

Komma drömmar då,
Uti midnattstund,
Ifrån böljor blå,
Ifrån jagtens lund,
Deras dikt är ljuf, som aftonvågen,
Såsom skärans nattsång utur rågen.

Och när, vaknad opp,
Vinden åter rörs,
Och på klippans topp
Furukronan hörs
Susa utaf örnens starka vingar,
Som till morgonjagt bland molnen svingar;

O, hur lätt igen
Jag mot lifvet ler!
Klar är himmelen,
Dagen på mig ser

Ur sitt öppna fönster, ur sitt ljusa,
Och kring själen fridens vindar susa.

Men der insjön är
Står en lummig ek;
Blåa dufvor der
Ha sin morgonlek;
Och i säfven kring den branta stranden
Gungar med sin kull den gråa anden.

Der min cittras ljud
Genom nejden går,
När i morgonskrud
Sommardagen står,
Eller slöjan af den stilla natten
Faller ner bland lunder, fjäll och vatten.

Derför ingen flärd
Grumla må min sång:
Ingen min af lärd,
Intet konstens tvång.
Källans spegel i den gröna lunden
Blef min andaktsbok i sångarstunden.

AFTONEN.

Skogen står tyst,
Himlen är klar,
Hör vallhjonet lullar!
Ibland dälder och gröna kullar
Mångdubbla echo kring nejden far.

Qvällsolens bloss
Sänkte sig ner
Uti lugna vågen.
Skäran knarrar ur gröna rågen,
Och vestern sig uti purpur klär.

Sjung mig en sång,
Lärka i skyn!
Och du Trast i lunden!
Sjung allt herrligt kring himlarunden,
Kring jordens skogar och hafvens bryn.

Sjung om den höjd
Himmelen har,
Och hvart solen flydde
När som månan i skogen grydde
Och stjernor tändes rymden klar.

Stormen, som flög
Nyss genom skyn
På de lösta vingar,
Säg, hvart for han, du sång, som klingar!
Du våg, som slog emot klippans bryn!

Mägtig och vild
Har han sitt bo
Ibland bergens toppar;
Får ej läskas af daggens droppar,
Och får ej njuta af dalens ro.

Lunden, som gaf
Tusende ljud
Utaf fåglars qväden:
Hör han hviskar så tyst, och träden
De stå i nattliga dimmors skrud.

Lärkan alltren
Lemnat sin höjd;
Slumrar nu på tufvan,
Och i skogen den rädda dufvan
Sin maka kallar till salig fröjd.

Stilla och säll
Slumrande dröm,

Verld om dina strider:
När som månan till midnatt skrider
Vid himlasyner din sorg förglöm.

EROTISK SÅNG.

Säg, hvi flyr du, sköna flicka?
Blott om kärlek jag dig beder;
Blott om tro på mina eder
Och ett ord till svar på dem.

Fri, som stjernan skall du blicka,
Der hon ler igenom lunden;
Glad, som hon, i morgonstunden
Slumra i vårt lugna hem.

Ty jag ej om tårar beder,
Sjelf försänkt i gränslös smärta;
Men om tröst för såradt hjerta:
Tröst, som i din vilja bor.

Hata då ej, när mig gläder
Englars godhet i ditt öga:
Dig förställning båtar föga;
Dufvor leka i dess flor.

Och jag vet ditt ögas himmel;
Har den sett i blomsterdalen,

Der du, trygg af glesa alen,
Gaf åt bäckens våg din famn.

Och din själ i drömmars hvimmel
Har jag sett erotiskt mysa.
Vredgas! — jag skall icke rysa,
Men blott ropa mer ditt namn.

O, Astralia! sköna flicka!
Fly ej! fly ej! jag dig beder
Blott om tro på mina eder
Och ett ord till svar på dem.

MIN FLICKAS BILD.

Du min flickas bild
Önskar teckna af?
Väl! jag gerna gaf,
Från mitt hjerta skild,
Denna engel, om du kan den bilda.
Gör det; priset blifver min Mathilda.

Fritt af rosen tag
Färger till dess kind;
Fritt om midjan bind
Gracernas behag;
I dess blick gjut solens hela låga:
Hon dock ännu gäckar din förmåga.

Tag sen hit den drägt,
Som Aurora bär;
Mjella skullran der
Smek med slöjans flägt;
Låt två sköna rosenläppar, friska,
Öppnas, liksom för att kärlek hviska.

Ack! du kysser ren
Bildens sköna drag;
Vet dock visst, att jag
Ej har tappat än:
Måla nu, vid arma likars plågor,
Hur de häfvas dessa barmens vågor.

Måla hur dess blick
Djupt i tårar låg,
Då hon tiggarn såg,
Som i regnet gick;
Eller teckna hur hon sen sig gläddde,
När den stackarn i dess hydda trädde.

Hvad, du slutar opp,
Och förvånad ser! —
Tror du jag dig ber
Bilda blott en *kropp?*
Nej, på taflan, der jag ser Mathilda,
Jord och Himmel få ej vara skilda.

Nog i ljusblå blick
Månget öga ler,
Mången mö jag ser
Nog i välväxt skick;

Men, der hjertat sig, och själer röjer,
Der, blott der, förtjust mitt öga dröjer.

Ack, hvad hon är skön,
När, i menlös ro,
Hon mig svär sin tro
Uti qvällens bön!
Gudars under: oskuldstårn på kinden,
Lockar Englar ner i aftonvinden.

Ack, hvad hon är huld,
Då hon söker mig
På min mödas stig,
Uti dagens guld,
Der vi ängen eller träden skörda;
Med en blick hon lätta kan min börda!

Vet du då, så säj,
Hvar den flickan bor?
Vet du hvar jag svor
Henne trohet? — Nej. —
Jo, i stunder der jag verlden glömmer,
Och der drömmarnes pokal jag tömmer.

MIN FLICKAS NAMN.

Poetiskt svärmeri.

När hon är borta, som du fått
Till trofast vän, och glädjen gått
Sin kos med henne, stackars hjerta!
Hur plär jag lindra då din smärta?

Jo, hör: den sista kyss jag fick,
Jag andas, i ett ögonblick,
På rutans glas, och derpå skrifver
Min Flickas namn. Så glad jag blifver
När himlens prakt der ger mig svar
Ur hvarje bokstaf, ren och klar,
Och lundens alla rosor glimma
I namnet, genom fönstrets dimma.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Ack, glömda [illegible]

[illegible]

Hvar den flickan bo?

Vet du hennes [illegible]

Hennes [illegible] — Nej —

Ja, i stället der jag verlden glömmer,

Och der drömmarnes [illegible] jag [illegible]

